

knipsels knipsels knipsels knipsels knipsels knipsels knipsels knipsels knipsels

De spreeuw, geen onbekommerd bestaan.

Het beeld van de spreeuw dat we over het algemeen hebben, is dat van een luidruchtige, vrolijke kwajongen, een alleseter, die zowel regenwormen en kersen als patat mét op zijn menu heeft staan.

In het proefschrift van Joost Tinbergen blijkt het leven van de spreeuw, althans in de broedtijd, verre van onbekommerd te zijn.

Op Schiermonnikoog hebben in de loop van 6 jaar zich meer dan 40 (a.s.) biologen zich bezig gehouden met het probleem hoe spreeuwen in de broedtijd hun keuze bepalen met betrekking tot het voedsel dat ze voor hun jongen bemachtigen.

Vooraf het energetisch rendement vormde het uitgangspunt van de studie: zoekt een spreeuw maar lukraak naar zijn prooi en weegt hij bijvoorbeeld de tijd die hij moet vliegen om een bepaalde prooi te bemachtigen of tegen de hoeveelheid voedsel die hem dat oplevert? Heeft hij begrip van de kwaliteit en de kwantiteit van het voedsel? Het aantal problemen dat de spreeuw het hoofd moet bieden is indrukwekkend. De prijs voor een verkeerde beslissing is trouwens hoog: de overleving van de jongen staat immers op het spel.

De situatie op Schiermonnikoog bracht met zich mee dat de spreeuwen voor een duidelijke keuze werden gesteld: óf voedsel verzamelen op korte afstand van het nest, n.l. emelten (larven van de weidelangpootmug) in een weiland op korte afstand, of graswortelrupsen verzamelen, waarvoor ze zeven maal verder moesten vliegen.

De emelten hadden als nadeel dat ze een geringe voedingswaarde hadden en de graswortelrupsen daarentegen bezaten een hoge voedingswaarde. Het bleek nu dat bij een grote honger van de jongen emelten werden verzameld, maar zodra de hoogste nood voorbij was, werd overgeschakeld op kwaliteit; de graswortelrupsen.

Ook het aantal prooidieren dat de spreeuw verzamelt, vereist weer een juiste afweging: voor het vangen van een nieuw prooidier moet de spreeuw de al eerder gevangen prooidieren even neerleggen. Dit kost tijd en bovendien moet hij rekening houden met het jat-werk van collega-spreeuwen.

NRC oktober 1960

Fazanten kunnen een bedreiging vormen voor de hagedissenstand.

Weer een ander onderzoek naar reptielen van het Rijks Instituut voor Natuurbeheer zorgde voor enkele verrassingen. Midden in een bos op de Amerongense Berg werden op een hoog en droog gedeelte ringslangen aangetroffen. Een nogal vreemde plaats voor dieren die men bij of in het water zou verwachten. Ook hazelwormen werden aangetroffen. Deze hagedis zonder poten schijnt zich hier, ondanks de toegenomen recreatiedruk, goed te handhaven.

Toch, zo zijn de vermoedens, bestaat er naast biotoopvernietiging nog een fiks gevaar voor de hagedissen stand: de fazant.

Waar teveel fazanten komen of door de jacht worden uitgezet, verdwijnt de hagedis onherroepelijk.

Leids Dagblad 1 november 1900

knipsels knipsels knipsels knipsels knipsels knipsels knipsels knipsels knipsels

knipsels knipsels knipsels knipsels knipsels knipsels knipsels knipsels knipsels

Van DE LEVENDE NATUUR tot NATUURBEHOUD

Onlangs verscheen in "Natuurbehoud", het blad van de Vereniging tot behoud van Natuurmonumenten in Nederland een artikel, waarin in vogelvlucht de ontwikkeling van de openlucht-recreatie wordt geschetst en ook suggesties werden gedaan om de huidige en toekomstige druk op ons landschapsschoon te verminderen. Biologen als Heimans en Thijsse wekten rond 1900 de mensen op, het wonder der natuur zelf te gaan ontdekken. Duizenden volgden dat advies op en zwermden uit over de mooiste plekjes van Nederland. Ze stuurden planten en fossielen naar de beide veldbiologen, die over de belangwekkende vondsten bericht deden in hun tijdschrift "De Levende Natuur". Maar de even liefdevol als argeloos gegeven raad er op uit te trekken, leidt nu herhaaldelijk tot nauwelijks in te dammen volksverhuizingen en zelfs in de meest geïsoleerd liggende natuurgebieden blijken planten te worden vertrapt en dieren te worden verstoord. Is het niet door een lawaaierige MAVO-klas, dan is het wel door een plantenfanaat.

Volgens de prognoses voor 1990 zullen er in Nederland bijvoorbeeld zo'n 200.000 caravans in Nederland bijkomen, terwijl het aantal grote pleziervaartuigen zal verdubbelen tot 250.000 stuks. De boodschap van deze tijd luidt dan ook tegengesteld aan die van Heimans en Thijsse: uit oogpunt van natuurbescherming mogen we blij zijn dat er nog mensen zijn die ook op de mooiste zondag van het jaar, genoeg nemen met een plekje achter de geraniums of een dutje op de bank.

Heimans stond in 1900 aan de wieg van de massarecreatie, de schrijver van het artikel in "Natuurbehoud" heeft het gevoel aan het graf van Mooi Nederland te staan. In de naam van beide tijdschriften - "De Levende Natuur" en "Natuurbehoud" - wordt een ontwikkeling voorspiegelt van onbedreigd naar bedreigd natuurschoon.

NRC 2 augustus 1980

knipsels knipsels knipsels knipsels knipsels knipsels knipsels knipsels knipsels

IN HET LAND VAN HELLAS

In september maakten wij een reis door Griekenland met de bedoeling wat nader kennis te maken met de natuur en de cultuur van dat land. Na een treinreis van meer dan 52 uur, die erg goed beviel, kwamen we in Athene aan, een stad die met zijn oppervlakte en inwonersaantal (ruim 2 miljoen) te vergelijken is met de grootste West-Europese steden. De nieuwe wijken van de stad zijn zo mogelijk nog saaiër dan de Bijlmermeer, maar de talrijke bezienswaardigheden op oudheidkundig gebied en de vele musea vergoeden veel.

Als een eiland van klassieke rust rijst de grootste bezienswaardigheid boven de stad uit de Akropolis, een rots met restanten van een imposant tempelcomplex, gewijd aan de godin van Athene, meer dan 2300 jaar oud. Rondom deze rots waren de eerste vogels te zien behalve de gewonere soorten als Huismus, Turkse Tortel, Merel en Koolmees, vloog er ook een groepje luid fluitende Alpengierzwaluwen rond het tempelcomplex.